

Τίτλος Μαθήματος	Αρχαιολογία και Τέχνη της Βυζαντινής και Μεσαιωνικής Κύπρου				
Κωδικός Μαθήματος	HES628				
Τύπος μαθήματος	Επιλεγόμενο μάθημα κατεύθυνσης				
Επίπεδο	Μεταπτυχιακό (2 ^{ος} Κύκλος)				
Έτος / Εξάμηνο φοίτησης	1ο Έτος / 2ο Εξάμηνο 2ο Έτος /3ο Εξάμηνο				
Όνομα Διδάσκοντα	Θα ανακοινωθεί				
ECTS	10	Διαλέξεις / εβδομάδα	N/A	Εργαστήρια / εβδομάδα	Προαιρετικό: Εκπαιδευτικές δραστηριότητες/ επισκέψεις σε αρχαιολογικούς χώρους/μουσεία/ιδρύματα συλλογικής μνήμης
Στόχοι Μαθήματος	<p>Το μάθημα προσφέρει μια καινούργια και εις βάθος ανάγνωση της αρχαιολογίας και τέχνης της βυζαντινής και μεσαιωνικής Κύπρου, από τη βασιλεία του Μεγάλου Κωνσταντίνου (324–337) έως την Οθωμανική κατάκτηση του νησιού το 1571. Δεδομένου του καίριου ρόλου της Κύπρου στις διαπολιτισμικές επαφές μεταξύ Ανατολής και Δύσης, το ευρύ χρονολογικό και θεματολογικό πεδίο που εξετάζεται προσκαλεί τους φοιτητές να διερευνήσουν τη σημασία της εναλλαγής ιστορικών πλαισίων για την παραγωγή τέχνης, καθώς επίσης και τη δυναμική της διατήρησης ή προσαρμογής των ταυτοτήτων, όπως αυτή αντικατοπτρίζεται στην τέχνη και τον υλικό πολιτισμό. Τέλος, το μάθημα αυτό δίνει την ευκαιρία στους φοιτητές να ανιχνεύσουν τη διαλεκτική σχέση μεταξύ τοπικών και εξωγενών πολιτισμικών παραδόσεων —προερχόμενων, π.χ., από τον βυζαντινό χώρο (Κωνσταντινούπολη, Μικρά Ασία, Συρία, Παλαιστίνη και Αίγυπτο), τα Σταυροφορικά κρατίδια της Ανατολής, τη γοθική παράδοση της Γαλλίας και την Ιταλία της Αναγέννησης.</p>				
Μαθησιακά Αποτελέσματα	<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αναλύουν και να αξιολογούν τη σημασία του ιστορικού πλαισίου για την εξέταση της καλλιτεχνικής παραγωγής και της παραγωγής υλικού πολιτισμού. • Επεξηγούν και να ερμηνεύουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κυπριακής τέχνης και υλικού πολιτισμού. • Περιγράφουν συνοπτικά τις κύριες φάσεις και πεδία της κυπριακής τέχνης από την ύστερη ρωμαϊκή/πρωτοβυζαντινή έως και την βενετική περίοδο. • Αξιολογούν την επίδραση της κυπριακής τέχνης εκτός Κύπρου. • Ερμηνεύουν την επίδραση εξωγενών κυπριακών παραδόσεων στην κυπριακή τέχνη και υλικό πολιτισμό. • Αναπτύξουν ικανότητα κριτικής σκέψης, ορθολογικής χρήσης των πορισμάτων έρευνας και αξιοποίησης της αυτοκατευθυνόμενης μάθησης. • Επιδεικνύουν ικανότητα διάχυσης γνώσης σε ειδικό ή ευρύτερο κοινό χρησιμοποιώντας πολλαπλούς τρόπους επικοινωνίας. • Αξιοποιούν τις δεξιότητες που απέκτησαν στην οργάνωση, έρευνα και ανάλυση και οι οποίες είναι μεταβιβάσιμες σε πολλαπλά επαγγελματικά και επιστημονικά πεδία. • Επιδεικνύουν ικανότητα συγγραφής επιστημονικών εργασιών με κριτικό πνεύμα και κάνοντας χρήση των συναφών βιβλιογραφικών και άλλων επιστημονικών πηγών. 				

Προαπαιτούμενα	HES610, HES611, HES612	Συναπαιτούμενα	Κανένα
Περιεχόμενο Μαθήματος	<ul style="list-style-type: none"> • συστηματική χρονολογική παρουσίαση των κυρίων φάσεων της βυζαντινής, μεσαιωνικής και αναγεννησιακής τέχνης από την ύστερη ρωμαϊκή/πρωτοβυζαντινή περίοδο μέχρι την Οθωμανική κατάκτηση • τοπογραφία των κυπριακών πόλεων σε σχέση με κοινωνικές εξελίξεις • βυζαντινή εικονογραφία (π.χ. φορητές εικόνες, τοιχογραφίες και ψηφιδωτά) • βυζαντινή εκκλησιαστική και οχυρωματική αρχιτεκτονική • νομίσματα και μολυβδόβουλλα • μεταλλοτεχνία • αρχαιολογία • αρχαιολογία του θανάτου • τέχνη και ταυτότητα 		
Μεθοδολογία Διδασκαλίας	<p>Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση</p> <p>(Διαλέξεις, Σχολιασμός και ερμηνευτική προσέγγιση εκπαιδευτικού υλικού – ιστοσελίδες, οπτικοακουστικό υλικό –, διαδραστικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες, Εργασία/ες, Μελέτη και παρουσίαση διαδικτυακού και ηλεκτρονικού υλικού, σχολιασμός και ερμηνευτική προσέγγιση εκπαιδευτικού υλικού, εργασία/ες, προφορικές παρουσιάσεις δοκιμίων και άλλων γραπτών/λογοτεχνικών πηγών, παρουσιάσεις οργανωμένες από τους φοιτητές, συζήτηση κειμένων και ιδεών προτεινόμενα από τους φοιτητές, χρήση οπτικοακουστικών μέσων, μάθηση και διδασκαλία με τη χρήση μικρών ομάδων, μορφωτική ανατροφοδότηση, ανεξάρτητη μελέτη και καθοδηγούμενη έρευνα, συζήτηση στην αίθουσα και προετοιμασία εργασιών, ποικίλες ολιγόλεπτες γραπτές ή προφορικές αξιολογήσεις, εξέταση επί αγνώστων θεμάτων, παρουσίαση, συζήτηση και διεπιστημονική προσέγγιση εκπαιδευτικού υλικού, ιδεών και κειμένων συναφών με την επιστήμη της αρχαιολογίας/τέχνης).</p>		
Βιβλιογραφία	<ul style="list-style-type: none"> • de Vaivre J.-B. & Plagnieux Ph. (εκδ.), <i>L'art gothique en Chypre</i> (Paris, 2006) • Enlart C., <i>Gothic Art and the Renaissance in Cyprus</i>, μτφ D. Hunt (London, 1987) • Imhaus B., <i>Lacrimae Cypriae. Les larmes de Chypre ou recueil des inscriptions lapidaires pour la plupart funéraires de la period franque et vénitienne de l' île de Chypre</i>, 2 τόμοι (Nicosia, 2004) • Jeffery G., <i>A Description of the Historic Monuments of Cyprus. Studies in the Archaeology and Architecture of the Island with Illustrations from Measured Drawings and Photographs</i> (Nicosia, 1918) • Metcalf D. M., <i>Byzantine Cyprus, 491–1191</i> (Nicosia, 2009) • Metcalf D. M., <i>Byzantine lead seals from Cyprus</i>, 2 τόμοι (Nicosia, 2014) • Michaelides D. (εκδ.), <i>Historic Nicosia</i> (Nicosia, 2012) • Michaelides D., <i>Cypriot Mosaics</i> (Nicosia, 1992) • Papageorgiou A., <i>Icons of Cyprus</i> (Nicosia, 1992) • Patterson Ševčenko N. & Moss C. (εκδ.), <i>Medieval Cyprus. Studies in Art, Architecture and History in Memory of Doula Mouriki</i> (Princeton, New Jersey, 1999) • Sophocleous S., <i>Icons of Cyprus, 7th to 20th century</i> (Nicosia, 1994) • Stylianos A. & Stylianos J., <i>The painted churches of Cyprus: treasures of Byzantine art</i> (Nicosia, 1985, 1997) • Weyl Carr A., <i>Cyprus and the Devotional Arts of Byzantium in the Era of the Crusades</i> (Aldershot–Burlington, 2005) 		

	<ul style="list-style-type: none"> • Γκιολές Ν., <i>Η Χριστιανική Τέχνη στην Κύπρο</i> (Λευκωσία, 2003) • Πολιτιστικό Ίδρυμα Τράπεζας Κύπρου, <i>Οδηγοί Βυζαντινών Μνημείων</i> (Λευκωσία, 2002–) • Στυλιανού Α. & Στυλιανού Ι., «Η βυζαντινή τέχνη κατά την περίοδο της Φραγκοκρατίας (1191–1570)», στο Θ. Παπαδόπουλος (εκδ.), <i>Ιστορία της Κύπρου: Μεσαιωνικό Βασίλειο–Ενετοκρατία</i>, τόμος 2 (Λευκωσία, 1995), 1229-1407 • Χοτζάκογλου Χ., «Βυζαντινή αρχιτεκτονική και τέχνη στην Κύπρο», στο Θ. Παπαδόπουλος (εκδ.), <i>Ιστορία της Κύπρου: Βυζαντινή Κύπρος</i> (Λευκωσία, 2005), 465-787 				
Αξιολόγηση	<table border="1" data-bbox="727 575 1235 646"> <tr> <td>Τελική γραπτή εξέταση</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>Συνεχής αξιολόγηση</td> <td>50%</td> </tr> </table> <p data-bbox="487 667 1479 804">Οι φοιτητές δύνανται να επιλέξουν παρουσίαση γραπτής εργασίας, η οποία να συσχετίζεται με τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες σε αρχαιολογικούς χώρους/μουσεία/ιδρύματα συλλογικής μνήμης (αντιστοιχεί στο 30% της συνολικής βαθμολογίας στην παρουσίαση/εκπόνηση εργασίας/ων)</p>	Τελική γραπτή εξέταση	50%	Συνεχής αξιολόγηση	50%
Τελική γραπτή εξέταση	50%				
Συνεχής αξιολόγηση	50%				
Γλώσσα	Ελληνικά				